

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACYJNY

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i adresem^o z niemi do domu 120 mk. Dla odbierających piśmie na miejcu 110 marek. Cena pojedynczego numeru 5 marek.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz nonparelowy jednokolumnowy na I kolumnie 25 mk. rek, na II i III kolumnach 20 marek, na IV kolumnie 15 marek. Drobnie ogłoszenia po 5 mk. za wiersz. Najtańsze ogłoszenie 35 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Reklamę nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA ul. Panny Marii Nr. 28 Telefon Nr. 50. Szluszynka pocztowa Nr. 48

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**

O los jeńców.

Pe przeprowadzeniu plebiscytu na Górnym Śląsku tola społeczeństwa, dotycząca parcia przez nas odpowiedniej akcji, już się zakończyła.

Obecnie czeka nas nie mniej ważne zadanie — zapobiegania się jeńcami i tłumami internowanych, którzy powracają z Rosji po zawarciu pokoju z rządem bolszewickim. Ze już powracają, mówią o tem ostatnie depesze, które wzmiankują o przebyciu granicy przez pierwszą parcie jeńców i internowanych.

Dotyczy intencyj Czerwonego Krzyża nasz działacz mieszcowski zostali dostatecznie już wjaśnieni w tej akcji pomocy. Lecz to zalety drobna cząstka — idzie bowiem o uświadomienie całego ogółu, nie tylko w mieście naszym, lecz i po wsiach. Nie wystarczy tu informacja prasowa, sprawą ją zajęć się winien cały szereg prelegentów, przedstawiających z jednej strony reszcalenie położenie naszych jeńców i internowanych w Rosji — z drugiej zaś — przyspychających społeczeństwo nasze do myśli, że potrzebna tu będzie akcja duża i wyjątkowa, nie ustępująca w swej sile akcji śląskiej, a może ją nawet przewyższająca.

Nie dosyć bowiem zaopatrzyć jeńców, znajdujących się w opłakanych warunkach, na drogę, lecz trzeba poza tem zejść się gorliwie ich dalszym losem w kraju. O ile akcja oprowadzenia jeńców i internowanych zajmie się w przewidzianej części rząd, biorąc na siebie troskę o wyżywienie ich w drodze, urządzenie kwarantanny itp. — o tyle druga część akcji, mianowicie zaopiekowanie się nimi, aby zostali wchłonęci łagodnie i bez przeszkód (w społeczny organizm produkcji), należą do ważnej i szerszej części do społeczeństwa. Nawet rząd zasobniejszy od naszego nie mógłby należyć takiemu zadaniu. Wprawdzie to strony naszego rządu widzimy uświadomienie spełnienia pracy żołnierskiej zdemobilizowanym, podjęte jeszcze na długo przed przybyciem jeńców. Akcja ta jednak stale się niemożliwą do przeprowadzenia dla rządu jedynie wtedy, gdy fale jeńców i internowanych wzrosną do zawrotnej wysokości.

Wtedy pomoc wydająca społeczeństwu okazać się musi konieczną — i nie zwlekając, należy już teraz przygotowywać się usilnie do czekających nas zadań. Nie dosyć oprowadzić jeńców — należy im zapewnić warunki pracy, wcielić ich w szereg produkcyjnej części ludności. Inaczej czeka nas potężne wstrząśnienie ekonomiczne, o którym pojęcia dać nie mogą obecne wizerunki i straszyki, jakkolwiek niebezpieczne i groźne. Należy sobie uprzytomnić, że powrócą setki tysięcy ludzi, niejak obojęt, gdyż wielu z nich już od lat szeregu serwało łączność z Ojczyzną, stanowiąca ich zajęty zespoły nowych pracowników. Trzeba więc niemałej pracy, aby zapewnić tym ludziom odpowiedni warsztat, zajęcia na roli, w rzemiośle, handlu i t. p. Trzeba wprzód do tej pracy cały szereg naszych instytucji społecznych, zrzeszeń zawodowych i ekonomicznych, trzeba skoordynować planowo wysiłki, aby przyszyły się nie do upadku lecz wzmocnienia tyła ekonomicznego u nas.

Rzecz zrozumiała, że do takiej akcji nie wystarczy „tydzień jeńców”. Należy zorganizować etela, systematyczną akcję pomocy, której rezultat konieczniej dotrzymać musi akcji górnośląskiej — plebiscytu, przewyższając tę ostatnią znacząco siłą i skutkami w celu zrealizowania

sprawy jeńców w tym kierunku, o jakim wzmiankowaliśmy powyżej.

Przyszły więc komitet pomocy dla jeńców będzie miał przed sobą nietylko ważne zadanie sadenie do wypełnienia. A od pomyślnego wykonania tych zadań zależać będzie przyszły pomyślny rozwój naszej Ojczyzny.

Ruch kobiet na G. Śląsku.

Polaki ruch kobiecy zaczął się budzić najpierw w powiatach przemysłowych. Jego narodziny przypadają na ostatnie lata XIX wieku. Powiaty: Bytomski, Katowicki, Zabrzecki i Gliwicki obchodzili przed kilku tygodniami 25 latni jubileusz pracy ewangelicznej i ekwytelacji, prowadzonej wśród górnośląskich. Pierwszą towarzystwo kobiece powstało w Bytomiu wskutek starań redaktorki Dąbkowej. W Zabku zajęła się kobietami polskimi p. Soltysowa, na Zabozie dr. Glogerowa.

Wkrótce potem rozprzestrzenił się ten ruch na inne miejscowości obrędu przemysłowego, mimo, że był nerazony i ciężkie przesładowanie ze strony władz niemieckich, które, w czasie wojny światowej siłami pracy, podejmowaną wśród polskich górnośląskich.

Dziś wybuchł ruch kobiecy z żywiołową wprost siłą w „Towarzystwach Polek”, które pod hasłem „Bóg, Redzina Ojczyzna” budują wśród członków uświadomienie narodowe i miłość ku polskości

Członkinie te, pochodzące ze sfer robotniczych, usądzają też na miastąc zebrań, na które obowiązkowo przybywa referentka, poruszając sprawy związane z chwilą bieżącą i naszą przeszłością.

Poza udziałem w owoch zebrań usądzają Towarzystwa Polek przedstawienia teatralne, pogadanki o sprawach gospodarki domowej itp.

W niektórych powiatach bardziej uświadomione Polki mają, jako radne, prawo do zasiadania w zarządach gminnych wpływając czasem na tok obrad i na powzięcie uchwał.

Nie tak licznie jak w przemysłowym są Towarzystwa Polek w okręgu rolniczym. Najbardziej jest ruch kobiecy w zupełnie prawie polskich powiatach Farszyniekim i Rybnickim: nieco gorzej jest w Lublińskim i Tarnogórskim. Mniejszą liczbę Towarzystw Polek trzeba ująć słońc na karb rzadziej sieci kolejącej, oraz korszakowemu ludu rolniczego z natury swej mało pochopnego do nowości.

Bardzo późno udało się rozbudzić ruch kobiecy w powiatach Kosieleckim i Opolekim.

Wielką liczbą członkin Towarzystw Polek bierze również żywy udział w „Towarzystwie Czerwonego Krzyża” oraz w Oświatowym Tow. im. św. Jaksy. Towarzystwa Polek posiadają od pół roku swoje własne czasopismo „Głos Polek”. Później arizali nęcyszyna pocięła się polska niewiasta górnośląska uświadomienie. Nie zawiedzie ona wszelkie nadzieje i jakże w niej pokładamy.

Liga Narodów o losach Wilna.

Rząd litewski i polski przyjęły propozycje Rady Ligi Narodów odbycia wspólnej konferencji w Brukseli celem uregulowania terytorium Wilna. Na podstawie rozstrzygnięcia Rady Ligi Narodów, wedle którego mają być użyte wszelkie środki celem załatwienia zatargu polsko-litewskiego, zagwarantującego pokojowi Europy środkowej, wazwał Hymans obsa rządu, ażeby wysłały na 18 kwietnia do Brukseli swoich delegatów, zaopatrzonych w nieograniczone pełnomocnictwa, którzyby się porozumieli w sprawie prowizorycznego uregulowania granic na spor-

nem terytorjum z tem, że kwestja ta będzie później definitywnie załatwiona.

Jeśli ta umowa preliminarna przyjdzie do skutku, wówczas będą natychmiast podjęty tymi samymi delegatami toczyły się dalej rokowania celem uuzniczenia istniejących jeszcze różnic. Rada Ligi Narodów życzy sobie, ażeby rokowania objęły możliwie największą ilość kwestii celem uregulowania jeszcze niezakończonych pomędzy obu państwami spraw terytorjalnych, wojskowych i ekonomicznych.

Zamachy komunistów w Niemczech.

Berlin. Rkowania rządu niemieckiego ze spartakusowcami rozbiły się. Donio do nowych walk w Eisleben i Hatstad. Dwa zec kolejowy w Hatstad został wysadzony w powietrze. Przedmieście Halli obsadzone są przez spartakusowców. Spartakusowcy w Berlinie wysyają robotników do rozpoczęcia walki w Berlinie.

Magdeburg. O sytuacji w środkowo-niemieckim obszarze przemysłowym nadeszły tu następujące wiadomości: W Saengerhausen komunistki wyszli w powietrze urząd telegraficzny i walę burmistrza oraz kilku innych mieszkańców, jako zakładników.

Bitterfeld. Komunistki obsadzili ratusz i budynek Landraty oraz pocztę. W Deltach utworzył się komitet wykonawczy. Na obszarze Nestmitz, Mansfeld, Eisleben noc przeszła spokojnie. Opór powstanców znacznie osłabił. Wywieziono wie-

lu aresztowanych. W Elnsenfeld ujęto pewnego roversystę, u którego znaleziono listę członków komitetu wykonawczego. Członków tego komitetu aresztowano.

W Spengerhausen komunistki próbowały wysadzić dworzec kolejowy w powiecie. Już poprzedni zamach zniszczył zupełnie wnętrze urzędu pocztowego. Wczoraj po południu przybył tu pociąg z oddziałami wojsk wlttembergskich, które wyparły komunistów z miasta.

Magdeburg. W Bitterfeldzie do 70 obywateli komunistów dopuszczono się aktów terroru. W Halle, komisarz rządowy utatlił rzadnie policjną na 9 wieczorem. Od godz. 9 wiecz. do 4 rano nie wolno ukazywać się na ulicy. Na obszarze Magdeburg Halle panuje posatem zupełny spokój. W obszarze Magdeburga stan normalny.

Wiedeń o podziale Górnego Śląska

Wiedeń. Prasa wiedeńska otrzymywała pierwotnie tylko ze źródeł niemieckich wiadomości o wynikach plebiscytu

Głosy angielskie o Górnym Śląsku.

London. Prasa angielska w dalszym ciągu żywo zajmuje się wynikami plebiscytu na G. Śląsku.

„Times” w artykule wstępny pisze: Nie ulega wątpliwości, że okręgi południowo-wschodnie będą przyznane Polsce. Prócz powiatów pasczyńskiego i rybnickiego, gdzie zwycięstwo wypadło świetnie, do Polak! muszą być przyłączone również sąsiednie okręgi węglowe, Królewska Huta, Gliwice i Katowice. Fakt, że plebiscyt minął zupełnie spokojnie, pozwala przypuszczać, że Górny Śląsk przejdzie przez wszystkie oczekujące go trudności bez wstrzymania i celebrienia produkcji przemysłowej, która na bardzo daleko znaczenie nie tylko dla tego kraju. Nie można jednak zamykać oczu, że trudność, jakie oczekują jeszcze G. Śląsk, są bardzo poważne.

„Manchester Guardian” wyraża przekonanie, że ludność Górnego Śląska, która wypowiedziała się za Polskę, nie zgodzi się na inne rozwiązanie sprawy, jak podziału kraju pomiędzy Polskę a Niemcy. Niemcy będą pozbawione najbogatszych okręgów Górnego Śląska, co będzie olśniewającą karą za wieloletni ucisk i wynaradawianie tego kraju.

„Daily Chronicle” pisze, iż, o ile Sprzymierzeni przyjmą zasadę podziału Górnego Śląska, przeprowadzony będzie prawdopodobnie projekt francuski, przysnejący Polsce prawę brzeg Odry. Napotka to pewne trudności. Częściowo zwycięstwo Niemców nie może wszakże osłabić faktu, że Polacy mają poważną przewagę na całym terytorjum prawnego brzegu Odry.

Telegramy.

Powinszowanie Anglii.

Warszawa. Posel angielski p. Max Mueller przesłał polskiemu min. spraw zagranicznych następującą notę:

„Z polecenia rządu Jego Królewskiej Mości mam zaszczyt wyrazić Waszej Ekskolencji powinszowanie dla rządu polskiego z okazji pomyślnego zakończenia układów pokojowych z rządem sowieckim. Rząd Jego Królewskiej Mości jest przekonany, że gdy Polska zostanie uwolniona od niepokoju, nieodłącznego od stanu wojny, rząd polski i rząd polski będą mogli poświęcić wszystkie swe siły reorganizacji wewnętrznej i konsolidacji życia narodowego.

Zbyt wielka pewność

Berlin. Pisma dalszejse samleszcząją urzędowe oświadczenie następującej treści:

W pewnym oczekiwaniu, że na podstawie wyniku plebiscytu Górny Śląsk zostanie niepodzielony przy Niemczech, rząd Rzeczypospolitej ministrowi spraw zagranicznych pocztyli przygotowania dla przeprowadzenia autonomii dla obszaru górnośląskiego.

Agitacja bolszewicka wśród Francuzów.

Bytom. Z Zabrzeż donoszą, że 24 bm. rozdawano tem żołnierzom francuskim odezwę w języku francuskim, nawołującą żołnierzy do rewolucji i do połączenia się z sowiecką Rosją. Rozdającego to odezwę aresztowano.

Broń w kościele ewangelickim.

Bytom. W kościele ewangelickim w Rybniku znaleziono i skonfiskowano 33 karabiny. Rosjali dokonano mimo usz-

Granica strategiczna na G. Śląsku

czystego oświadczenia miejscowego pastora Reinholda, że w kościele bronili niema. Nie dozwolono w Rybniku obłożono arestem dużą skrynię, zawierającą rzekomo fortejki. Skrynię tę zawiezła w rzeczywistości 4 ciężkie karabiny maszynowe, 2000 naboju, 20 karabinków i różne części zapasowe. Broń była wysłana z Wrocławia pod adresem pewnego ekspedytora niemieckiego w Rybniku.

Francja nie chce utrzymać armii Wrangla.

Paryz. „Petit Parisien” pisze: Sytuacja finansowa skłoniła rząd francuski do zaniechania z dn. 1 kwietnia ponoszenia kosztów utrzymania b. armii Wrangla. — Francja wyłożyła na utrzymanie tej armii od listopada około 200 milionów franków. Gdyby rząd francuski dalej ponosił ten ciężar, musiałby wydać około 500 milionów franków. Jak wiadomo, rząd francuski popiera emigrację uchodźców karymskich do rozmaitych krajów słowiańskich i do Ameryki południowej. Dopuszcza im także do powrotu do Rosji, o ile sobie tego życzą.

Stan oblężenia w Halli.

Halls. Dziś ogłoszono tu obostrzony stan oblężenia. W nocy na niedzielę Wlekanocną o godz. 4 nad ranem komunistki wysadziły w powietrze most kolejowy między Muldenstam i Bitterfeldem na linii Berlin—Halle. Zniszczono przytem tor kolejowy na znacznej przestrzeni. Dopiero po kilku godzinach zdołano przywrócić ruch pociągów.

Koncentracja floty amerykańskiej.

Tokio. Koncentracja floty amerykańskiej na oceanie Spokojnym stanowi przedmiot żywego zajęcia japońskiego ministerstwa marynarki, które koncentrację tę uważa za fakt wielkiej doniosłości politycznej.

Wojna grecko-turecka.

Ateny. Urzędowo donoszą: Atak wojska greckiego przeciw Turkom trwa. Grupa południowa wzięła w okolicy Usaku 320 jeńców i zdobyła 4 armaty oraz wiele materjału wojennego. Grupa północna osiągnęła linię Bazarziki i Janikici.

Rozruchy we Włoszech.

Rzym. Faszysty wyruszyli z Piacenzy do Ceno, aby wyrzucić zemię za spalanie kilku zagród gospodarskich. — Podpalili oni tamtejszą fabrykę robotniczą. Z Ferrari uciekło wielu przywódców socjalistycznych do republiki San Marino, powodu groźnej postawy, jaką zajęła wobec nich ludność. W Perugii schronili się przywódcy socjalistyczni z obawy przed zemstą faszystów do lby robotniczej. Sklepy i kawiarnie, które służyły socjalistom za miejsca zebrań, zostały zamknięte. W mieście wywołano zamęt wie nerodowe, a nacjonalistki urzą-

Paryz. Gen. Lacroix zamieszcza w „Temps” długi artykuł w sprawie Górnego Śląska z punktu widzenia wojskowego. Po zobrazowaniu w ogólnych zarysach wyników plebiscytu gen. Lacroix oświadcza, że granicą większości Polaków na G. Śląsku pozostawiającą po stronie Polaków 9 powiatów, nie stanowi odwołanie granicy pomiędzy obu krajami.

Granica dogodna z punktu widzenia strategicznego i geograficznego powinna być pozostawić część zachodnią pow. Stresieckiego Niemcom, obejmującą: wzajemnie część wschodnią pow. Lublińskiego, o ile zmiana tałaby się pogodzić z większością polską w pozostających gminach. Rozpatrując rolę Zagłębia górnośląskiego w Europie Środkowej z punktu widzenia strategicznego, gen. Lacroix pisze:

„Ważne jest, aby dostęp do Zagłębia śląskiego pozostał wolny, od tego bowiem, zależne jest położenie ekonomiczne trzech państw sąsiednich. Zagłębie węglowe, które prawdopodobnie przypadnie Polsce, posiada niezmiernie znaczenie strategiczne i w razie konfliktu polsko-

niemieckiego stałoby się terenem operacji wojskowych. Z tego punktu widzenia należałoby rozstrzygnąć: iż nie należy śleco kolejować prowołłby Niemcom na skoncentrowanie liczących się na linii Ołtr. Z drugiej strony Polska mogłaby odpowiedzieć na to podwójną koncentracją wojsk w rejonie Krakowa i Warszawy. Gen. Lacroix czytał krótki przegląd niemieckich operacji w Polsce w r. 1914 i wykazuje niezmierną wagę Poznańskiego i G. Śląska jako podstawa operacyjnych. Należy zauważyć — kończy gen. Lacroix — iż jakkolwiek byłaby linia graniczna polsko-niemiecka na G. Śląsku, linia kolejowa Bytom—Ostrów—Poznań, która stanowi jedyną bezpośrednie połączenie Zagłębia węglowego z Poznańskiem — musi pozostać przy Polsce. Rozwój i powiększanie się liczby twarzyw akcyjnych i banków w kraju, który był systematycznie wyczerkiwany i paraliżowany w przeciągu 150 lat i który obecnie budzi się do nowego życia — stanowi dowód jego żywotności i pozwala dobrze wróżyć na przyszłość.

dając pochody po mieście, witali przez ludność.

Rzym. Dzienniki donoszą, że w San Giorgio i di Lunellina przyszło do starcia między faszystami a socjalistami. Faszysti podpalili dom robotniczy. Dwie osoby zostały zabite i wiele rannych, ze wszystkich miejscowości donoszą o potyczkach. W prowincji Pavia faszysty ujęli się za chłopami i przystąpili do tworzenia gwardji kobiet.

Sprawa cieszynska.

Praga. Prasa czeńska omawia w poprzednim tonie ten ustęp jednego z ostatnich przemówień prezydenta ministrów Witosa, który stwierdza, że po rozstrzygnięciu sprawy górnośląskiej przyjdzie winna należeć na poważne rozpatrzenie kwestji cieszynskiej. Zdaniem prasy czeńskiej, kwestja ta została już definitywnie przesądzona znenym wyrokiem Rady Am basadorskiej z dnia 28 lipca roku 1920.

Odnaczenie p. Curie-Skłodowskiej.

Paryz. Narodowy Instytut nauk społecznych w Stanach Zjednoczonych uchwalił nadać p. Curie-Skłodowskiej wteki złoty medal wraz ze stopniem doktora.

Przygoda sportowców.

Oświęcim. Przejżdżająca tędy wczoraj drużyna klubu sportowego „Cracovia”, która wbrew nawoływaniu prasy i społeczeństwa wybrała się do Morawskiej Ostrawy dla rozegrania meczu z klubem czeńskim, co oburzyło opinię publiczną, zatrzymała się w Oświęcimiu z drużyną uchodźców polskich. Zapelnionych sportowców wydobyci z wagonu i wy-

mierzono każdemu 25 kłjów. Opinia publiczna domaga się wykluczenia „Cracovii” ze wszystkich placów sportowych w Polsce. Gorszy los oczekiwał członków tego klubu w Dziedzicach, gdzie czekali na nich Górnośląscy. Mogą zatem mówić o szczęśliwym losie.

Rozruchy w Niemczech dziełem bolszewików.

Neuen. Berliński organ socjalistów niezawisłych „Freiheit” donosi, że wielu komunistów niemieckich sibięgo już do Rosji. W okręgu Mansfeld polają jako przyczynę rozruchów działalność rosyjskich bolszewików. Do Eisleben przybyło w poniedziałek 60 rosjan, którzy obecnie mają być stamtąd wydaleni. W pobliżu Berlina przyszło do zamieszczenia w miejscowości Lichtenberg, gdzie wywalała się strzelanina z komunistami w czasie której zabity został wachmistrz policji bezstrzeżeniwa.

Podstęp bolszewicki

Ryga. Pod wpływem ostatnich wypadków, bolszewicy pozwolili lewicy socjalewowej na wydawanie dziennika w Moskwie, oddejąc jej nawet do użytku specjalną drukarnię. W przeddzień jednak wyjechał numer, który już był złożony, sjawili się w drukarni członkowie czeszywcyjki i aresztowali cały personel redakcyjny.

Kupcy polscy na Węgrzech.

Budapeszt. Związek rolników komitetu zemplńskiego postanowił na posiedzeniu, odbytem pod przewodnictwem nadzupana Turaneky'ego, wybrać osobną deputację na spotkanie delegacji polskiej, która przybyła na zaproszenie

węgiersko - polskiej izby handlowej do Budapesztu i udaje się następnie na wyścieczkę do Hagraja. Goście polscy udadzą się najprzód do Tokaju i Sarospatak, Satoralja-Ujhaly. W Sarospatak będą oglądali narodowe ralkiwo, Biblię polską, a następnie plawice Rakoczy'ego. W Satoralja-Ujhaly będzie uroczystość w związku z oglądaniem plawic państwowych wielka wstawa win.

Posel brazylijski w Warszawie.

Paryz. Z Rio de Janeiro donoszą, że Rinaldo Lima został mianowany posłami Brazylii w Warszawie.

Do społeczeństwa!

o Zdemobilizowani żołnierze, pomiędzy nimi wykwalifikowani pracownicy wszelkich fachów, spełniwszy ohlubnie obowiązek względem Ojczyzny w szeregach Wojsk Polskich, wracając do rodzinnych stron, aby przystąpić do rzetelnej asłużonej pracy, zapewniającej utrzymanie im i ich rodzinom.

Ministerstwo Pracy i Opiekii Społecznej i gączenie z Ministerstwem Spraw Wojskowych dokładają wszelkich starań, aby niezwłocznie po opuszczeniu szeregów przez zdemobilizowanych i basterminowu urlopowych żołnierzy, skierowując ich do odpowiednich warsztatów pracy.

Aby usłowania te wydały pożądany skutek, konieczny jest wysiłek i współpraca całego społeczeństwa.

Zakończenie wojny daje możność i narusza konieczność, w interesie całego kraju, jako też poszczególnych jego obywateli, podźwignięcia polskiego życia gospodarczego.

Na szlachech polskich musi zatem powstać tyle warsztatów pracy, aby wszyscy zdemobilizowani żołnierze znaleźli w nich zatrudnienie.

Czuając się w obowiązku zgadzić ciężkie położenie materjalne zdemobilizowanych i basterminowo urlopowych żołnierzy, Ministerstwo spraw wojskowych zatrzymuje bezrobotnych i bezdomnych z pobliżu nich wodziłach zapasowych na czas do trzech miesięcy, w celu wyszukania im odpowiedniej pracy.

Pomoc ta jednak nie będzie wystarczającą, a mimo to obciąża bardzo Skarb Państwa, gdyż liczba tych zdemobilizowanych stale wzrasta.

Nie wyczerpując Skarbu Państwa, który jest waszym własnym skarbem, a stwarzając nowe rozszerzając istniejące warunki pracy zatrudniającej zdemobilizowanych żołnierzy.

Przemysłowcy, przedsiębiorcy, pracodawcy! — Zgłaszajcie natychmiast w Państwowych Urzędach Pośrednictwa pracy, rozslanych po całym kraju, zapotrzebowania na wszelkiego rodzaju wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych robotników, zdemobilizowanych i basterminowo urlopo-

46 ARTUR GRUSZECKI.

HASŁA

Powieść współczesna.

Wszelkie prawa przedruku i przekładu zastrzeżone.

— I jakże? Niech mi mama powie.

— Jakże?... Nie szukając daleko, powtórzę ci wczorajszą rozmowę. Przyszedł w czasie twej nieobecności, bo też teraz jesteś gościem w domu, i zrobił uwagę, że to wychodzenie twoje z domu jest niewłaściwe. Odpowiedziałam, że wiem o każdym twoim kroku, wówczas on wspomniał o Solcu, o Woli; mozesz myśleć, jak mi przyjemnie było.

— Czy nie mogła mama dać mu należytej odprawy za podobne śledzenie?

— Naturalnie oburzyłam się, a on wprost zażądał, ażebyś ty, jako jego przyszła żona, bardziej uważała na siebie i nie wdawała się z byle kim.

— Cóż mama na to? — spytała hamując oburzenie.

— Powiedziałam, że jeszcze nie jesteś po słowie i nie oddam cię w niewolę. Dopiero on, że ojciec mu przyrzekł i on uważa się za narzeczonego. Może i przyrzekł, mówię mu, o ile pan zyskasz miłość dziecka i ona zgodzi się na małżeństwo, bo przymuszanie nie będzie. On zaśmiał się i mówi, że liczy na miłość twoją do ojca, i że ty, ze względu na

ojca, zgodzisz się zostać jego żoną.

— Cóż dalej? — powiedziała z głuchym gniewem.

— Zauważ tylko; Marie, że nie mówił o miłości twej dla rodziców, tylko dla ojca... i ta jego pewność siebie, że dobrowolnie się zgodzisz... Czy to nie wskazuje, że on posiada sposób zmuszenia nas?

— Nie sądzę, mamo, a ja znam go lepiej, bo przypatrywałam mu się baczniej od mamy. Przedewszystkiem jest zarozumiałcem, zdaje mu się, że wszystkie panny marzą, ażeby on raczył którą wybrać, i stąd pewność siebie. Następnie ma niestety przyrzeczenie papy, wprawdzie warunkowe, ale ma. Wreszcie, nie mam znacznego posagu, ale mam starających się, więc sądzi, że namyśle się i wyjdę za niego. Zdaje mi się, że niepotrzebnie papa i mama niepokoić się tym listem; gdyby on go miał, byłoby od zeszłego roku użytkował go dla swej kariery. I jeszcze jedno, mamo; czy papa zrobił tę przysługę z pasportem bezinteresownie?

— Skądże mogę wiedzieć? A dlaczego o to pytasz?

— Bo może w liście był czeł do banku i Łomancew może dostrzegł go, gdy papa otwierał kopertę, a jeśli przeczytał nazwisko nadawcy, reszty domyślił się łatwo.

— To prawda, musisz spytać ojca. Jaka ty rozumna Marie! Mnie do głowy nie przyszłoby coś podobnego.

— Widzi mama, że w tem wszystkim niema nic straszniejszego.

— Ty, Marie, mówisz to dla mego i swego uspokojenia, — westchnęła, — ale jeśli on ma ten dowód? jeśli nam zagrozi? Co wtedy będzie? Czy pozwolisz ojcu iść na Sybir?

— Jestem pewna, że do tego nie dojdzie; ale gdyby on otwarcie zagroził, musimy zyskać na czasie, chociażby jeden rok, a napełwno zajdą takie zmiany, że po Łomancewie i śladu nie będzie, — mówiła tak pod wpływem Stefana liczącego na wybuch wojny.

— Oby tak było, ale jaką mu podać przyczynę tak długiej zwłoki, bo on chce się zenić zaraz po Wielkanocy.

— Niech mu mama powie i ja mu powtórzę, że przed ukończeniem dziewiętnastu lat nie wyjdę za mąż, więc niech czeka.

Jakiś czas milczały, wreszcie matka powiedziała z dobrym uśmiechem:

— Jednak jaka to ulga, że mogłam się z tobą szczerze rozmówić.

— A dlaczego mama z tą ulgą tak długo zwlekała? — uśmiechnęła się

— Uradziłam się z ojcem, ażeby tobie nie wspominać o liście, bo czułabyś się skrepowana, a pod przymusem miłość nie wschodzi.

— I bez przymusu nie czułam do niego nic prócz antypatii.

— Jednak był czas, że mile go widziałas.

— Uległam sugestji mamy i ojca, ale trwało to bardzo krótko. (D. c. II)

ODCZYT w Sali Straży Ogniowej

Ks. W. KNEBLEWSKIEGO

"Polska za Oceanem"

Bilety w Redakcji i przy wejściu.

wanych żołnierzy. Zaś zgłaszającym się wprost do was okazuje wszelką pomoc, a przedewszystkiem dajcie pracę.

Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy zupełnie bezpłatnie kierują poszukujących pracy na wolne miejsca we wszystkich przedsiębiorstwach przemysłowych, handlowych, samorządowych, państwowych i prywatnych, zachowując przytem całkowitą bezstronność przy załatwianiu tych czynności.

W przedmiotowych dniach 1920 roku wszyscy zdolni do noszenia broni, splecając rękami do szeregów pierściami swymi ochronili dobro każdego z nas i całego kraju przed klęską najasidu wroga, — dzisiaj więc reszta społeczeństwa winna spełnić dług zwyciężskim osobom Ojczyzny, zatrudniając zdemobilizowanych żołnierzy w ocholonych, dzięki poświęceniu, rodzących warsztatach pracy.

Warszawa w marcu 1921 r.
Minister Pracy i Opiekł Społecznej
Minister Spraw Wojskowych.

KRONIKA

Bliźnięta znieśliśmy ograniczenia aprowizacyjnych. Jak się „Przebieg Weczerzy” dowiaduje w najbliższych dniach mają być zniezione niefortunnie zarządzenia ministerium aprowizacji, zaprowadzające znaczne ograniczenia w spożywaniu szeregu artykułów żywnościowych.

Rozporządzenie powzięte nityki nie leżało w intencji rządu, ale było wprost z nią sprzeczne, tak, że rada ministrów była niem brzydkiem nieskoczona.

Posiedzenie Rady miejskiej. W czwartek dn. 31 marca r. b. o godzinie 7 i pół wieczorem, odbyło się posiedzenie Rady miejskiej.

Porządek obrad zapowiada dalszy ciąg rozpraw nad budżetem.

Kartofle stanowią. OI oso by przybył z Poznania dowiadujemy się, że w drodze do Warszawy znajdują się cały szereg pociągów, naladowanych kartoflami.

Wobec znacznego dozwu kartofli z Poznania, spodziewać się należy, że i skrajnie przechowywane w kopcach zapasy ziemniaków naszego wiośniactwa wypłyną wkrótce na rynek, a wskutek tego spadną ceny na ten niezbędny artykuł pierwszej potrzeby.

Znaczków na ochronie. — W niedziele, dn. 3 kwietnia odbędzie się sprzedaż znaczka na rzecz ochrony Im. Królowej Jadwigi. W ochronie tej, posiadającej pod ogłm sekcji przeciwzabracz, znajdują się obecnie 47 dzieł, zabranych z ulicy. Idzie więc o uratowanie 47 przyszłych obywateli od zniknięcia duchowego i fizycznego. Należy tę dalsze ochronić od demoralizujących wpływów ulicy, dać jej utrzymanie i możliwość korzystania z nauki.

Pracy tej sekcja przeciwzabracza nie dokona bez pomocy społeczeństwa, nie wątpimy też, że społeczeństwo chętnie z pomocą popłeszy, nie tylko ze względu na miłośniczą chrześcijańską, ale i dla dobra dźwigającej się z niedoli Ojczyzny.

Dziś i jutro odczyty ks. W. Kneblewskiego. W dn. 31 marca (dzielnicy) i 1 kwietnia, jutro o 8:00 wiecz. w sali Straży Ogniowej odbędzie się odczyt o Ameryce, które wygłosi znany działacz społeczny i publicysta, ks. W. Kneblewski, przybyły zaledwie miesiąc temu z Północnej Ameryki, gdzie bawił przez pół roku w charakterze biskupiego i uniwersyteckiego delegata w sprawach społecznych.

Tematem dalszego odczytu będzie „Polska za Oceanem”, jutroszego zaś „Religia i moralność w Ameryce”. Przepuszczamy, że Inteligencja nasza tak zawsze chętna posłuchania ciekawych rzeczy — wyznał salę Straży Ogniowej po brzegi. Cena miejsc od 40 do 15 mk.; dla młodzieży szkolnej woście 10 mk.

Bilety można nabywać w redakcji

plam, katedrni Gnachowskiego, w cuklerni „Cristal” i przy wejściu. Dochód z odczytów przeznaczony na cele społeczne.

Wiedol z Częstochowy za oceanem. Jak dowiadujemy się od ks. Kneblewskiego, który niedawno wrócił z Ameryki, gdzie bawił w charakterze delegata uniwersyteckiego i biskupiego, właściciel z Częstochowy dochodzi nawet za ocean. W salach związkowych w Chicago i Filadelfji ks. Kneblewski miał możność czytać „Goniec Częstochowski”, abonowany przez tamtejsze związki.

Pożyczka odrodzenia. Urząd pożyczek państwowych podaje do wiadomości: Wskutek zarządzenia przyśpieszonej akcji wymiany świadectw tymczasowych pożyczek odrodzenia na oryginalne obligacje z kuponami, osoby, nieposiadające jeszcze obligacji, winny się zwracać po ich odbiór do instytucji i placówek, w których świadectwa były nabyte, względnie do oddziałów polskiej krajowej Kasy pożyczkowej.

Beztęminowe urlopowania. Biuro prasowe min. spr. wojsk. przesyła następujący rozkaz min. spraw wojsk. gen. por. K. Sosnkowskiego: Wobec rozpoczęcia się robót rolnych, zarządzam: Należy niezwłocznie przystąpić do beztęminowego urlopowania-bez prawa do poboru (zoldu) następujących szeregowych, służących w wojsku, a należących do roczników 1898, 1897 i 1896 i starszych bez względu na to, czy mają przydział w formacjach krajowych czy na froncie, o ile są oni właścicielami i kierownikami samodzielnych gospodarstw rolnych, a mianowicie: a) właścicielami majątków ziemskich, b) właścicielami samodzielnych osad i gospodarstw rolnych, c) dzierżawców majątków ziemskich, d) dzierżawców samodzielnych osad i gospodarstw rolnych, e) jedynych kierowników majątków ziemskich, f) jedynych kierowników osad i gospodarstw rolnych włościańskich, g) jedynych kierowników pracowników na roli w gospodarstwie.

Wieczór taneczny akademików. Dziś w czwartek, o g. 9 wieczorem, w sali balowej hotelu „Ponia” odbędzie się wieczór taneczny, urządzony staraniem zarządu Częstochowskiego Koła akademików. Wejście za zaproszeniem po mk. 200 od osoby.

Występy operetki radomskiej. W dniu 2 kwietnia w teatrze kolejowym przy ul. Piłsudskiego odbędzie się pierwszy występ zespołu operetkowego z Radomia, który przybywa do Częstochowy na kilka godynych występów. W sobotę odegrana zostanie operetka „W 3m aktach Lehara „Habla i Luksenburg” w niedziele zaś „Ciotki i Zuzanna”.

W sprawie statystyki zatrudnionych w przemyśle. Główny Urząd Statystyczny zwraca uwagę właścicielom wgl. kierownikom zakładów górniczych, hutniczych, oraz wszelkiego rodzaju zakładów i przedsiębiorstw przemysłowych, o ile zatrudniają one więcej niż 50 robotników, wgl. przy mniejszej liczbie robotników, posiadają motor, że dnia 7 kwietnia upływa termin przesyłania do Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdań o stanie zatrudnienia w miesiącu marca 1921 r.

Obowiązek przysyłania „sprawozdań” dotyczy zarówno przedsiębiorstw prywatnych, jak i państwowych, oraz komunalnych.

Sprawozdania należy przysłać według wzoru zamieszczonego w Dzienniku Ustaw Nr 115 z dnia 20.XII.1920 r. poz. 759. O odpowiednim druku należy zwracać się do tych Inspektorów Pracy, w okręgu których zakład się znajduje.

Zgłoszenia o par. 5 rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle, właścicieli wgl. kierownicy cytowanych wyżej zakładów winni nieopóźniać we właściwym terminie sprawozdań o stanie zatrudnienia w przemyśle, podlegając karze przewidzianej w art. 5 ustawy z d. 21.X.1919 r. (Dziennik Ustaw Nr 85 z dn. 15

listopada 1919 r. poz. 464) o organizacji statystyki administracyjnej.

Omali nie katastrofa. — Onegdaj omali nie byliśmy świadkami strasznej katastrofy na stacji Nierada pod Zawierciem. Oto pom. zawłodcy st. Myszko, odprawiający pociąg t. zw. wlotowy nr. 53 w stronę Nierady, a nie otrzymawszy depeszy o wolnej drodze, puścił w ślad za nim pociąg kurjerski nr. 1, który szymbował z nadzwyczajną szybkością i omali nie wpadł na stojący pociąg nr. 53. Jadymie tylko, dzięki służbie tegoż pociągu, po energicznych ostrzeżeniach, udało się wstrzymać śpieszący kurjar, zaledwie o kilka kroków od stojącego pociągu.

Na skutek otrzymanego zawiadomienia o powyższym fakcie, rewizor ruchu st. Częstochowa, natychmiast zawiadził w czynnościach lekkomyślnego dyżurnego stacji, oraz wytoczył mu śledztwo służbowe. Ak.

Pożar w Gnaszynie.

W ub. wtorek, około południa we wsi Gnaszyn gm. Grabówka wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarzów Bronisławy Pieleńskiej.

Wskutek silnego wiatru ogień z wielką gwałtownością począł się rozszerzać i wkrótce przedostał się na sąsiednie zabudowanie Walentego Opary. Spłonęły doszczętnie dwa domy mieszkalne stojące ze sobą i obory.

Straty wynoszą przeszło 1,000,000 marek.

Śmierć w nurkach Warty. W Bieńcu pod Wielunem podczas wylotu Warty piętnastoletni syn gospodyni, Jarząbkowej, płynąc 10dką przez rzekę, wpadł do rzeki i utonął. Ciało dotychczas nie udało odnaleźć.

Kto uciekł z więzienia? Donosiłmy przed kilku dniami o ucieczce więźnia, którego nazwisko podano nam nieścisła, gdyż z więzienia uciekł Michał Gładzki, jak nam sakomunikowano pierwotnie.

Michał Gładzki jest synem obywatela z Zawadzki służy obecnie w wojsku we Lwowie i cieszy się jak najlepszą opinią.

Zajście dyngusowe. W drugie święto 13-letni chłopiec obiał wódką aloseg zandama Ed. Saccapańskiego, który oburzony wyrykiem psotnika, tak go dotkliwie pobił, że chłopca w stanie nieprzytomnym odwieziono do szpitala.

Uważamy, że tego rodzaju brutalne rozprawy uliczne nie powinny być tolerowane przez nasze władze bezpieczeństwa publicznego.

Ostatnie wiadomości.

Stan obłątania w Westfalji
Berlin 30 | 3 E. E. Z Münsteru donoszą:

W związku z akcją komunistów w okręgu Düsseldorfu władze koalicyjne ogłosiły stan obłątania w części sąższej przez spreymierzonych oraz w okręgu Münster i Alburga(?)

Odezwa Rady ukraińskiej
Warszawa 30 | 3 EE. Ukraińska Rada narodowa ogłosiła uniwersał do ludności Ukrainy, ostrzegający przed nieorganizowaniem wystąpienia antyroszcziwicznymi. Rada wzywa do organizowania się i wycofania na tej haśle.

Powrót Naczelnika
Warszawa 30 | 3 EE. Wczoraj po południu wrócił z Spaly do Warszawy Naczelnik Poństwa, Józef Piłsudski.

Polska delegacja do Brukselli
Warszawa 30 | 3 Polpress. Polska delegacja w sprawie Włosa, składająca się z 5 osób, z p. Aszkaniąym na czele, ma odjechać na konferencję do Brukselli 15 kwietnia.

Austria nie chce Karola.
Wiedeń 30 | 3. W związku z powrotem b. cesarza Karola do Węgier, rząd austriacki seradzał ściśle obdzianie granicy węgierskiej, aby uderamnie jego przejazd. Równocześnie wszczęto surowe śledztwo, celem wykrycia, kto i w jaki sposób przeprowadził Karola przez terytorium Austrii.

Pogrzeb ofiar zaburzeń
Bytom 30 | 3 EE. Pogrzeb ofiar starc polsko-niemieckich w Starbach i Mlechowicach odbył się wczoraj. Do ponownych zaburzeń nie doszło.

Protest Czechosłowacji.
Praga 30 | 3, Rząd czechosłowacki

5. † p.

Andrzej Gruszka

obywatel m. Częstochowy.
Opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł d. 29 Marca 1921 r., przeżywszy lat 56.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Kiedrzyńskiej Nr. 3 do kościoła św. Rocha odbędzie się dn. 1 kwietnia o godz. 9 rano, skąd po nabożeństwie żałobnym pogrzeb na tymże cmentarzu.

Na smutne te obrzędy krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza stroskani Żona, córki i synowie.

włócił w Paryżu i Londynie protest przeciw powrotowi Karola na Węgry. Tak sam protest węczone również w Budapeszcie.

Los armji Wrangla.

Paryż 30 | 3 EE. Przedstawiciel Francji przy gen. Wranglu zwrócił się do Ligłi Narodów i prezydenta Stanów Zjednoczonych, Hardinga, z energicznym żądaniem udzielenia pomocy w dylokcacji oddział 64 rosyjskich, które w ogólnej liczbie 47,000 ludzi rozmieśczone są obecnie w Gallipoli i Konstantynopolu.

Ex-cesarz Karol na Węgrzech.

Budapest 30 | 3. B. cesarz Karol przybył w sobotę w przebraniu do Stenemanager, gdzie zatrzymał się u tamtejszego biskupa. Wezwany telefonicznie przybył natychmiast prezydent ministrów hr. Teleky, który jednak odradzał Karolowi podróż do Budapesztu. Były cesarz trwał jednak w swoim zamiarze i przybył do Budapesztu, gdzie odbył z Horthym trzygodzinną konferencję.

W tym czasie zabrana Rada ministrów jednomyślnie powzięła decyzję, aby Karol powrócił do Szwajcarii, ponieważ dalszy jego pobyt na Węgrzech jest obecnie niemożliwy.

Uwiadomiony o wypadkach poseł francuski w Budapeszcie oświadczył uszczędomo, że rząd francuski nie zeswolił na powrót Karola i że koalicja sprzeciwia się objęciu przez niego tronu węgierskiego.

Karol wyjechał z powrotem do Stenemanager, lecz wbrew radom udzielonym mu przez hr. Andraszygo i hr. Bothena oświadczył, że zostanie na Węgrzech. W związku z tem, zostali aresztowani w Budapeszcie przywódcy legitymistów poseł Marczangli, b. komendant Budapesztu gen. Lukarevich i b. minister spraw wewnętrznych Benitsky, jako podejrzani o przygotowanie powrotu.

Niniejszem przepraszam szanowny zarząd sekcji Związku rzemieślniczego w osobach prezesa p. Gibara i J. Fiertaga, oraz wszystkich delegatów za ułudzenie im.

Josek Rosenwald.

45 morgów
na Zaczasiu blisko Koszar wydzierżawia się zaogółem należąc do firmy domy. Cena przystepna. Wład. II Aleja 28 Kowalski

Do sprzedania
m 160 i niezadłoga morga ogrodu owocowego należąc do firmy domy. Cena przystepna. Wład. II Aleja 28 Kowalski

Do sprzedania
domy z ogrodami i ziemią od 6 milionów do 100 tys. m. Wład. II Aleja 28 Kowalski

Okazynie
do sprzedania różne meble i przedmioty użytku domowego od godz. 11-7 wiecz. wóście z podwórza Władom. ul. strona Kosciuszki 47

Futrzany
kolczarzy futry do w sobotę, 21 b. w drugie między parkiem a drugą ulicą Uciełwo go znaleźć prozęg zwrócić się za nagrodą dzianem do ochronki Straszka 13

Potrzebny
jest nauczyciel polskiego i historii [Polski warunki i kwalifikacje Goniec pod EB

Zgubiono
zarte powołania wyd. na imię Władysława Palacza

Teatr PARYSKI

ul. Panny Marji № 19.

PROGRAM:

od poniedz. 28 do czwartku 31-go
Marca 1921 r. włącznie.

Szatani Zagłady

Wielki atrakcyjny film w 5-ciu epizodach amerykańskiej wytwórni
„Mungus-Film” V-ty epizod serji p. t.

Śmiertelna próba

Dramat w 5-ciu częściach z premjowaną gwiazdą amerykańką Miss Leah Baird w roli głównej.

Nad program: **MONTE SANTO** (Małownicze widki Włoch)

Arans: Od piątku 1 Kwietnia **CZARNY DŹOKEJ** Wielki-kryminalny dramat w wykonaniu znak. detektywa Harry Peela w roli gł.

Teatr „ODEON”

Program od środy 30 Marca do piątku 1 Kwietnia r. b.

Ostatnia nowość!

Powrót umarłych

Wielki dramat życiowy w 6-ciu aktach, według dzieła włoskiego autora **CIRO ALOI**

Arans. Od soboty **Sensacja Sezonu Królowa ekranu**

MIA MAY w wielkim 2-u serjowym dramacie życiowym „W kajdanach Małżeństwa”

Wojskowe Kino

„Legun”

ul. Dąbrowskiego 12.
(dawniej Szatana)

Program od czwartku 31 marca r. b. i dni następných

1-y epizod serji „TAJEMNICZY AUTOBUS”

SKRADZIONY WYNALEZEK

Atrakcyjny dramat w 5 cz. włoskiej wytw. Rudolf-Film ze słynnymi artystami **Adelajdą Regine i Dominikiem Serra** w roli gł.

Nad program: **Zasadzka na łodzie podwodne** zdjęcia z natury.

Dr. Stefan Purski
ChOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
godziny przyjęcia od 10 rano i od 3-7.
Kilifarskiego № 4.

Dr. J. Fajman
b. Asystent Kliniki Uniwersyteckiej
Profesa. Neissera
Specjal. Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 4/2, do 1.
ul. Pilsudskiego 9 (Dąsada) i piętro.

Gabinet Lebarsko-Dentystyczny
oprac. pracownie zębów szczeniowych
St. Parezyński
przyjęcia od 10-1 i od 3-7 wiecz.
ul. Dąbrowskiego 11, i piętro.

Lekarz-Dentysta
Michał Grejnio
ul. Panny Maryi 10
Telefon 250.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wiecz.

Obwieszczenie.
Do rejestru Handlowego działu A. Sądu
Okręgowego w Częstochowie, wciągnięto następujące firmy:
Dnia 29 maja 1920 r.
Pod Nr. 1094. Firma Chaim Sławni. Handel chlebem z własnej piekarni w Częstochowie, ul. Panny Maryi 36. Istnieje od r. 1914. Właściciel Chaim Sławni, syn Judki, Częstochowa, ul. Panny Maryi 26.
Pod Nr. 1095. Firma Hil-Majer Behn. Sprzedaż towarów zielonych i tektury smolewcowej w Krzepicach. Istnieje od r. 1913. Właściciel Hil-Majer Behn, syn Heraszika, Krzepice.
Pod Nr. 1096. Firma Moszek Szolowicz. Drobnny handel spożywczy w Częstochowie, Stary Rynek 21. Istnieje od r. 1918. Właściciel Moszek Szolowicz, syn Janika, Częstochowa, Stary Rynek 21.
Dnia 31 maja 1920 r.
Pod Nr. 1097. Firma Czesław Polanowicz. Handel miodem w Konopistach, gm. Dębów. Istnieje od r. 1903. Właściciel Czesław Polanowicz, syn Kazimierza, Konopiska.
Pod Nr. 1098. Firma Marian Piotrowski. Drobnny handel chlebem z własnej piekarni i artykułami spożywczymi w Częstochowie, Stodólna 30. Istnieje od r. 1917. Właściciel Marian Piotrowski, syn Jana, Częstochowa, Stodólna 30.
Pod Nr. 1099. Firma Piotr Kaczorowski. Sprzedaż chleba w Rakowie, ul. Kolejowa 2.
Rękojmit i wydawca **F. D. WIKROSNYSEI**.

gm. Huta Stara. Istnieje od r. 1899. Właściciel Piotr Kaczorowski, syn Franciszka w Rakowie.
Pod Nr. 1100. Firma Ruchla Szwarzbaum. Handel manufakturą, galanterią, konfekcją, niemi i bielizną w Częstochowie, ul. Panny Maryi 2. Istnieje od r. 1919. Właścicielka Ruchla Szwarzbaum, córka Chumy, Częstochowa, ul. Panny Maryi 2.
Pod Nr. 1101. Firma Jakób Granek. Handel obuwem na rynku w Częstochowie. Istnieje od r. 1920. Właściciel Jakób Granek, syn Binema, Częstochowa, Stary Rynek 29.
Pod Nr. 1102. Firma Paweł Popławski. Handel artykułami spożywczymi w Nowym Stradmie, gm. Grabowka. Istnieje od r. 1919. Właściciel Paweł Popławski, syn Macieja, Nowy Stradom.
Pod Nr. 1103. Firma Agnieszka Kuśnierczykówna. Sklep spożywczy w Kamienicy Polskiej. Istnieje od r. 915. Właścicielka Agnieszka Kuśnierczykówna, Kamienica Polska.
Pod Nr. 1104. Firma Apolonia Cianciarz. Sklep spożywczy w Kamienicy Polskiej. Istnieje od r. 1917. Właścicielka Apolonia Cianciarz, córka Karola, Kamienica Polska.
Dnia 2 czerwca 1920 r.
Pod Nr. 1105. Firma Jakob Besser. Handel manufakturą, odpadkami skorzanymi, wędlinami i bawelnianymi oraz galanterią i papeterosami w Częstochowie, ul. Pilsudskiego 15. Istnieje od r. 1886. Właściciel Jakob Besser, syn Abrama Morokli, Częstochowa, Pilsudskiego 15.
Pod Nr. 1107. Firma Henoch Danciger. Handel galanterią i skórą w Przauce. Istnieje od r. 1919. Właściciel Henoch Danciger, syn Abrama, Przauce.
Pod Nr. 1108. Firma Jakob Weltman. Handel skórą, galanterią i kolonjajny w Przauce. Istnieje od r. 1897. Właściciel Jakob Weltman, syn Heraszika, Przauce.
Pod Nr. 1109. Firma Paulina Krasnodębska. Sklep spożywczy w Częstochowie, Zawodzie, ul. Majowa 10. Istnieje od r. 1919. Właścicielka Krasnodębska, Częstochowa, Zawodzie, ul. Majowa 10.
Pod Nr. 1110. Firma Moszek Jurysta. Wyrob cukierków w Częstochowie, ul. Panny Maryi 3. Istnieje od r. 1908. Właściciel Moszek Jurysta, syn Abrama, Częstochowa, i Aleja 3.
Pod Nr. 1111. Firma Chaim Barmercik. Drobnny handel starymi metalami i przybarami elektrycznymi w Częstochowie, Spadek 14. Istnieje od r. 1919. Właściciel Chaim Barmercik, syn Dawida, Częstochowa, Spadek 14, Częstochowa, dn. 4 marca 1921 r.
Sędzia Rejestrowy Ostrowski,
P. o. Sekretarza **W. Wolnina**.

Prosimy o uregul. prenumeraty.

WYPRZEDAŻ
materiałów na męskie ubrania odbędzie się 1 Kwietnia w Składzie Manufaktury **J. Dawidowicza i S-ki**
i Aleja 7, tel. 74.

LEKARZ
potrzebny zaraz do miasta Kłodawy powiat Kolski w powiat Łódzkie w okolicy są więkaze majątki - praktyka zapewniona. Potrzebnych i wyczerpujących informacji udzieli apteka w Kłodawie.

OFIARY
Ofiary złożone w Adm. „Głosu Częstochow.”
Na Czerwony Krzyż
Augustyn Witek jako 1199 wyznaczoną przez polską w Kropkach 5000 m, Otrzymane od 2 robotników kop. Baryły Tow. Huty Rślów 80 mk.
Na bibliotekę Im. D-ra Biegańskiego.
Kasparycki 2 o mk.
Na Tow. Ochrony Kobiet w Rakowie
Terek A. 10 o mk.
Na przebudowę kopuły św. Jakóba.
Morawski 100 m, Zmuszt kwiatów na grób por. E. Jelenia Minskowska J. 100 m, Zielński 20,50 mk., Paulat 11 m, Zielński S. od robotników fabryki „Włodowice” 505 mk., Sołt. Misałowski W. 40 mk., Laskowski S. 125 m, Celeb uczczenia ep. Edwarda Jelenia pr. Malikowski 78,20 mk., Urząd wojewski X 11, Przemysławski R. 100 mk.
Na Plebiscyt.
Złożone u skarbnika p. Błaszkiewicz.
Fabryka Stradom stożka na ręce p. Solczyńskiego i Kulczyńskiego: Tkalska 8845 mk., Przesłania i spulchnia 4180 m, Klebaczka 1475 m, Freperacja 2940 m, Urząd. nki 8450 mk., Węzłat mechaniczny 2446 m, Wykonesania 1180 m, Magazyn 900 m, Szwabnia 1976 mk., Rasz 21892 mk.
Rękojmit i Administracja fabr. Zapalczarnia 14807 mk.
Wieś Dębów przez p. Bednarską 856 m.
Pracownicy sądowi okręgu Częstochowskiego ukazyli tytułem 3 proc. od podwyżki do płaty etymajnej w styczniu 8829 mk. w tem adwokat S. Gawronski 100 mk.
Zebrane przez ks. Dądołę i p. Babickiego z Białej Górnjej 1515 mk.
Zebrane przez ks. Ciesielskiego w Po-

ozensiu 1877 mk.
Podkomitet plebiscytowy w Przystajni 812 mk. 50 f.
Zebrane przez ks. Chwilowicza w Międzybuziu 2015 mk.
Hr. Raczynski zesłał żywności 40,000 mk., Podkomitet Truskolski 4116 mk., Urzędniczy sądowi 3 proc. 19039 mk., Fabr. Huta B. Hanke w Rakowie za całą 1910 mk.
Z polecenia Zarządu Dóbr Chrasławskich i Koniepcowskich w Chrasławowie i w przekazu hr. Marji Rodrygowej Potockiej mk. 100,000 wypłacił Bank Związków Ziemi.
Z polecenia Stowarzyszenia Kopeców Polskich mk. 100,000 wypłacił Bank Związków Ziemi.
Z polecenia Stowarzyszenia Kopeców Polskich mk. 65,000 wypłacił Bank Związków Ziemi.
Urządniczy Piotrogrodzko Ryskiego Banku Handlowego w Częstochowie: Dyr. Ruff 1000 mk., Zand 500 m, Gebinski 200 m, Kulebski 100 m, Lifszyce 100 m, Saperlin 200 m, Baumowa 75 m, Zandowa 75 m, Scheinowa 75 m, Saperlinowa 75 m, Goldbernska 75 m, Sobala 50 m, Lis 50 m, Szyndlerki 25 m, Tasiak 25 marek Rasz 2525 mk.
Dyr. teatru p. Bosko o przedstawieniu 7592 mk., Passkowski 500 m, Zebrane u p. Inspektora przy 60 m, Złotone przez 07 rekcję fabr. Huta B. Hanke w Rakowie w Rakowie 1200 m, Ofiera od ks. Kotowski 300 m, Zebrane przez ks. Cieskiego na ręce p. 1445 mk., Od Ejsnera Szni słoń. za ręce p. Wójcika 200 m, Od szkoły pracodawców pellety prafstowej 500 m, Kawiarnia Ekspresu za 4 blocki 400 m, Dr. Piernikowski 60 m.
Sądowniczy m. Częstochowy jako 3 proc. za wysługę lat 2120 mk.
Ks. Czapka a Konopisk zebrane na 1000 1894 mk.
TWO Metalurgia w Częstoch. 20000 mk.
Pracownicy P. K. K. P. w Częstochowie 2600 mk.
Straż ogólna w Między 440 mk.
Ks. Czapka a dnia snacaka 2860 mk.
Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Meske w Częstochowie w urzędzonego „Wieczoru słowa i pieśni” w dniu 19 Lutego r. b. eszysty dochód 12200 mk. 60 f.

Klucownik Hierarchi: **JAN BARYLSKI**

Odbitka w własnyck szlaskich drukarniach „Głosu Częstochowskiego”